

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди
№ МОЗ-21
2017 йил

Ўзбекистон Республикаси Олий ва
Ўрта махсус таълим вазирининг
2017 йил 14 август даги
қарор буйруғи билан
таъинланган.

“Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тилшунослиги)”
йўналиши бўйича олий таълим муассасалари педагог кадрларини
кайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш курсининг ўқув дастури

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАХБАР КАДРЛАРНИ
ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ
ТАШКИЛ ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ
АЛИШЕР НАВОЙИ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЎЗБЕК ТИЛИ
ВА АДАБИЁТИ УНИВЕРСИТЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ПЕДАГОГ
КАДРЛАРНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ
ОШИРИШ ТАРМОҚ МАРКАЗИ

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш ўқув дастури Олий ва ўрта махсус,
касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар
филиаллари, Мувофиқлаштирувчи кенгаширинг
2017 йил 13 август даги 4 - сонли баённомаси билан
маъқулланган.

Тутувичилар	"Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожини ва таълим-тарбия масалалари" модули: с.ф.д. проф. И.Эргашев, ф.ф.д. проф. М.М.Қаҳқарова. "Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишнинг қонунийлик нормалари" модули: ю.ф.и., доц. В.Топилдиев, ю.ф.и., доц. О.Х.Нарзуллаев. "Иновацион таълим технологиялари ва педагогик компетентлик" модули: п.ф.д., проф. Н.А.Муслимов, п.ф.и. М.Т.Мирсолеева, ўқитувчилар И.А.Эшмаматов, К.Рискулова. "Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини доғдихлаш" модули: ф-м.ф.и., доц. Х.Холмедов, катта ўқитувчилар В.Ҳамидов, М.Файтеева, ўқитувчилар Т.Шаймардонов, А.Обидов. "Амалий хорижий тил" модули: катта ўқитувчилар У.Гисоева, Ф.Бойсариева; Ўзбекистондаги Британия Кенгашининг стажчи мутахассислари. "Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли таълим ва қарорлар қбул қилиш технологиялари" модули: ф.ф.д., проф. Р.Самаров, п.с.ф.и. Х.М.Алинов, ф-м.ф.и., доц. А.Т.Каримов. Махсус фанлар бўйича: ф.ф.д. А.С.Эркинов, ф.ф.д., доц. Т.Хоаманова, ф.ф.д. проф. Ҳ.Болтабоев, ф.ф.д., проф. Б.Менониев, ф.ф.д. проф. Д.Лутфуллаева, ф.ф.д. проф. Х.Делиёв, доцент М.Хожиматова, п.ф.д., проф. Ж.Толпинова.
Тавристулар:	ф.ф.д., проф. И.Юлашев, ф.ф.д., проф. В.Тухтеев

Ўқув дастури ТШДУТАУ - Намий кенгаширининг қарори билан тасдиққа тавсия қилинган
(2017 йил 13 август даги 4 - сонли баённома).

Кириш

Дастур Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-4732-сон, 2016 йил 13 майдаги “Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетини ташкил этиш тўғрисида”ги ПФ-4797-сон, 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантиришга бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сон Фармонлари, 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ 2909-сон Қарори йўналишлари мазмунидан келиб чиққан ҳолда тузилган бўлиб, у замонавий талаблар асосида қайта тайёрлаш ва малака ошириш жараёнларининг мазмунини такомиллаштириш ҳамда олий таълим муассасалари педагог кадрларининг касбий компетентлигини мунтазам ошириб боришни мақсад қилади.

Дастур мазмуни олий таълимнинг норматив-ҳуқуқий асослари ва қонунчилик нормалари, инновацион таълим технологиялари, ўқитишнинг илгор хорижий тажрибаларини ўзида акс эттириб, таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш, амалий хорижий тил, тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари, махсус фанлар негизда илмий ва амалий тадқиқотлар, технологик тараққиёт ва ўқув жараёнини ташкил этишнинг замонавий услублари бўйича сўнгги ютуқлар, педагогнинг касбий компетентлиги ва креативлиги, глобал Интернет тармоғи, мультимедиа тизимлари ва масофадан ўқитиш усулларини ўзлаштириш бўйича билим, кўникма ва малакаларини шакллантиришни назарда тутди.

Дастур доирасида берилаётган мавзулар таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлигига қўйиладиган умумий малака талаблари ва ўқув режалари асосида шакллантирилган бўлиб, бу орқали олий таълим муассасалари педагог кадрларининг соҳага оид замонавий таълим ва инновация технологиялари, илгор хорижий тажрибалардан самарали фойдаланиш, ахборот-коммуникация технологияларини ўқув жараёнига кенг татбиқ этиш, чет тилларини интенсив ўзлаштириш даражасини ошириш ҳисобига уларнинг касб маҳоратини, илмий фаолиятини мунтазам юксалтириш, олий таълим муассасаларида ўқув-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришни тизимли таҳлил қилиш, шунингдек, педагогик вазиятларда оптимал қарорлар қабул қилиш билан боғлиқ компетенцияларга эга бўлишлари таъминланади.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишининг ўзига хос хусусиятлари ҳамда долзарб масалаларидан келиб чиққан ҳолда дастурда тингловчиларнинг махсус фанлар доирасидаги билим, кўникма, малака ҳамда компетенцияларига қўйиладиган талаблар ўзгартирилиши мумкин.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув дастури куйидаги модуллар мазмунини ўз ичига камраб олади:

I. Олий таълимнинг норматив-ҳуқуқий асослари

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривож ва таълим-тарбия масалалари.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишининг қонунчилик ҳужжатлари.

II. Илгор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

2.1. Инновацион таълим технологиялари ва педагогик компетентлик.

2.2. Филологик таълимда илгор хорижий тажрибалар.

III. Таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш

3.1. Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини лойиҳалаш.

3.2. Компьютер лингвистикаси асослари.

IV. Амалий хорижий тил

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуллари.

V. Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари

5.1. Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарорлар қабул қилиш технологиялари.

5.2. Филологик тадқиқотларда тизимли таҳлил.

VI. Махсус фанлар

6.1. Тилшунослик назарияси ва методикаси.

6.2. Антропоцентрик тилшунослик йўналишлари.

6.3. Замонавий ўзбек лексикографияси ва терминологияси.

6.4. Нутк санъати.

6.5. Педагогик квалиметрия.

VII. Педагогик амалиёт

VIII. Малакавий аттестация

Курснинг мақсади ва вазифалари

Олий таълим муассасалари педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг мақсади педагог кадрларнинг ўқув-тарбиявий жараёнларни юксак илмий-методик даражада таъминлашлари учун зарур бўладиган касбий билим, кўникма ва малакаларларини мунтазам янгилаш, малака талаблари, ўқув режа ва дастурлари асосида уларнинг касбий компетентлиги ва педагогик маҳоратини доимий ривожланишини таъминлашдан иборат.

Курснинг вазифаларига қуйидагилар киради:

- “Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тилшунослиги)” йўналишида педагог кадрларнинг касбий билим, кўникма, малакаларини узлуксиз янгилаш ва ривожлантириш механизмларини яратиш;

- замонавий талабларга мос ҳолда олий таълимнинг сифатини таъминлаш учун зарур бўлган педагогларнинг касбий компетентлик даражасини ошириш;

- педагог кадрлар томонидан замонавий ахборот-коммуникация технологиялари ва хорижий тилларни самарали ўзлаштирилишини таъминлаш;

- махсус фанлар соҳасидаги ўқитишнинг инновацион технологиялари ва илгор хорижий тажрибаларни ўзлаштириш;

- “Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тилшунослиги)” йўналишида қайта тайёрлаш ва малака ошириш жараёнларининг фан ва ишлаб чиқариш билан интеграциясини таъминлаш.

Курс якунида тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакалари ҳамда компетентлигига қўйиладиган талаблар:

“Олий таълимнинг норматив-ҳуқуқий асослари”, “Илгор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат”, “Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш”, “Амалий хорижий тил”, “Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари” модуллари бўйича тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйиладиган талабалар тегишли таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлиги ҳамда компетентлигига қўйиладиган умумий малака талаблари билан белгиланади.

Махсус фанлар бўйича тингловчилар қуйидаги янги билим, кўникма, малака ҳамда компетенцияларга эга бўлишлари талаб этилади:

Тингловчи:

- филологик таълим жараёнини ташкил этишга доир илгор хорижий тажрибаларнинг мазмун-моҳияти ва ўзига хосликларини;

- компьютер лингвистикасининг асосий йўналишлари ва автоматик таржимага қўйиладиган техник талабларни;

- филологик тадқиқотларни тизимли таҳлилни қўллашнинг терминологик асослари ва йўналишларини;

- тилнинг тизим сифатидаги моҳияти ва семиотик табиатини;
- тилшуносликнинг долзарб назарий масалаларини;
- тилшунослик тадқиқотлари методикасини;
- ўзбек тилшунослигида қўлланилаётган замонавий методлар ва уларнинг методологиясини;
- тилшуносликда антропоцентрик парадигманинг шаклланиши тамойиллари ва моҳиятини;
- антропоцентрик тилшуносликнинг асосий тушунчалари, таҳлил методларини;
- антропоцентрик тилшунослик йўналишларини;
- ўзбек дугатчилигининг XI-XXI аср бошларидаги ҳолатини;
- мустақиллик йилларида лексикография ва терминология соҳасида рўй берган ўзгаришларини;
- ўзбек лексикографияси ва терминологиясининг ривожланишида жамият, ғам-ған тараққотнинг ўрнини;
- нутқ техникаси ва унинг моҳиятини;
- педагогик квалиметриянинг ўзига хос хусусиятлари ва тадқиқот методларини *билиши* керак;

Тингловчи:

- филологик таълим жарағинида илғор хорижий тажрибалардан фойдаланиш;
- таржимон дастурлар билан ишлаш;
- аналитик тадқиқотлар асосида тизимли таҳлилни ташкил этиш;
- лингвосомиотика хусусиятларини ажратиш;
- тилшуносликнинг долзарб назарий масалаларини аниқлай олиш;
- тилшуносликнинг назарий масалаларига доир лингвистик методларни қўллаш;
- матнини антропоцентрик илмий парадигма тамойиллари асосида таҳлил қилиш;
- бадий матнининг лингвокультурологик хусусиятларини аниқлаш;
- бадий матнининг психолингвистик хусусиятларини белгилаш;
- тил бирликларининг лингвопрагматик хусусиятларини аниқлаш;
- ўзбек дугатчилиги ва терминологиясининг шаклланишига туртки бўлган омилларни белгилаш;
- ўзбек лексикографияси ва терминологиясининг ўз ва ўзлашма катлам неғизида тараққий этиши ҳамда бойишини тушунтириш;
- нафас, овоз ва талаффуз техникасини амалиётда қўллаш;
- таълим-тарбия жарағинидан кутилган натижаларга эришилганлик дарағисини аниқлаш *қўникмаларига* эға бўлиши керак.

Тингловчи:

- филологик таълимга онд хорижий манбалар билан ишлаш;
- лингвистик материалларни моделлаштириш;
- филологик таълимда тизимли ва ижодий ёндашиш;

- тилнинг тизим сифатидаги ва семиотик хусусиятларини талкин қила олиш;

- исоний сатҳларнинг ҳамкорлик муносабатларини тавсифлаш;
- тилшуносликнинг назарий масалалари ечимига доир тавсиялар бериш;
- матн яратиш ва уни идрок этиш қонуниятларини илмий билиш;
- матнни лингвокультурологик аспектда таҳлил қила билиш;
- матннинг психолингвистик хусусиятларини аниқлаш;
- тил бирликларининг лингвопрагматик йўналишда таҳлил қилиш;
- тарихий ва замонавий лексикография ҳамда терминологиянинг назарий-амалий масалаларини таҳлил қилиш *малакаларини* эгаллаши зарур.

Тингловчи:

- ўзбек тили ва адабиётини ўқитишнинг тараққиёт йўналишларини билишга доир когнитив;

- ўзбек тили ва адабиёти таълимда анъанавий ва инновацион ёндашувларни қўллашга доир креатив;

- ўзбек тили ва адабиёти таълимида самарали мулоқот ва ҳамкорликни ташкил этишга доир коммуникатив;

- ўзбек тили ва адабиётини ўқитишнинг махсус шакл, метод ва воситаларини амалий фаолиятда қўллашга доир методик;

- ўзбек тили ва адабиётини ўқитиш жараёнида талабаланинг ўз-ўзини ривожлантириши ва такомиллаштиришига доир акмеологик;

- ўзбек тили ва адабиётини ўқитишда сўз ва образлар уйғунлигини таъминлашга доир бадий-эстетик;

- ўзбек тили ва адабиёти таълимида миллий, умуминсоний анъана ва қадриятларнинг уйғунлигини таъминлашга доир аксиологик компетенцияларни эгаллаши лозим.

Курснинг хажми

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курси 288 соатни ташкил этади. Ўқув юкламаси ҳафтасига 36 соат этиб белгиланган. Қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналиши бўйича таълим дастурларини тўлиқ ўзлаштирган ва Аттестациядан муваффақиятли ўтган курс тингловчиларига Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги ПФ-4732-сон Фармони 3-илоvasи билан тасдиқланган давлат намунасидаги малака аттестати берилади.

“Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тилшунослиги)” йўналиши бўйича қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув модуллари ва уларнинг мазмуни

I. Олий таълимнинг норматив-ҳуқуқий асослари

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожини ва таълим-тарбия масалалари

Мустақил демократик тараккиёт ва жамият ривожини. Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти И.А.Каримов асарларида жамият ривожига доир янгича назарий-концептуал ғоялар. Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёев демократик ислохотларни изчил давом эттириш тўғрисида. Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатларининг ҳимоя қилиш – давлат сиёсатининг устувор йўналиши. Халқ қабулхоналари ва виртуал марказларининг ташкил этилиши. Халқ давлат идоралари учун эмас, давлат идоралари халқ учун ишлашининг зарурлиги. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб интизом ва шахсий жавобгарлик раҳбар фаолиятининг асоси эканлиги. Ўзбекистон Республикасининг янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг ишлаб чиқилиши, унинг устувор йўналишлари. Ўзбекистон ижтимоий ҳаётида амалга оширилаётган туб демократик ўзгаришлар. Таълим соҳасидаги ислохотлар, модернизациялаш ва интеграциялашиш жараёнлари. Жамиятдаги ўзгаришларда ёшларнинг иштироки. Ўзбекистон Ёшлар иттифоқининг ташкил этилиши ва унинг аҳамияти.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларининг ташкил этишнинг қонунчилик нормалари

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тушунчаси ва турлари. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва амалга киритиш тартиби. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. “Таълим тўғрисида”ги Қонун. Кадрлар тайёрлаш миллий дастури. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг боسقичлари ва асосий йўналишлари.

Коррупцияга қарши курашнинг қонуний асослари ва унинг олдини олишнинг омиллари. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 февралдаги “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг қондаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2752-сонли қарорининг мазмун-моҳияти.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш чора-

тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–1533-сон Қарори, 2015 йил 12 июндаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ–4732-сон Фармони, 2016 йил 30 ноябрдаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2015 йил 12 июндаги ПФ–4732-сон Фармонига ўзгартириш ва қўшимча киритиш тўғрисида”ги ПФ–4860-сонли, 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ–4947-сонли, 2017 йил 16 февралдаги “Олий ўқув юртидан кейинги таълим тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги ПФ–4958-сонли, 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–2909-сонли Қарор ва бошқалар.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 5 январдаги “Узлуксиз таълим тизими учун давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш тўғрисида”ги 5-сон Қарори, 1998 йил 5 январдаги “Узлуксиз таълим тизимини дареликлар ва ўқув адабиётлари билан таъминлашни такомиллаштириш тўғрисида”ги 4-сон Қарори, 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон Қарори, 2006 йил 10 февралдаги “Олий таълим муассасасига педагогларни танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисида”ги Низомни тасдиқлаш хусусидаги 20-сонли Қарори, 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли Қарори, 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сонли қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сонли Қарори, 2015 йил 20 августдаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 242-сонли қарори, 2015 йил 2 мартдаги “Магистратура тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги 36-сонли қарори, 2016 йил 2 майдаги “Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 136-сонли қарор ва бошқалар.

Давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва фан дастурлари тушунчаси ва уларга қўйиладиган талаблар. “Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг рейтинг тизими тўғрисида”ги Низом. “Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари талабаларининг малакавий амалиёти тўғрисида” ги Низом. “Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси тўғрисида”ги Низом. Олий таълим муассасаларида мустақил таълимни ташкил этиш тартиби тўғрисида”ги

Низом. “Магистратура тўғрисида”ги Низом. “Очик лекцияларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисида” ги Низом ва бошқа меъёрий ҳужжатлар.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 2 майдаги “Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 136-сонли буйруғи, 2017 йил 1 мартдаги «Янги ўқув услубий мажмуаларни тайёрлаш бўйича услубий кўрсатмани тавсия этиш тўғрисида»ги 107-сонли буйруғи, 2017 йил 13 мартдаги «Олий таълим муассасалари кафедралари Кенгашларини ташкил этиш тўғрисида»ги 138-сонли буйруғи, 2015 йил 7 апрелдаги “Олий таълим муассасалари талабалари республика фан олимпиадаси тўғрисида»ги 123 -сонли буйруғи, 2017 йил 24 апрелдаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантиришнинг чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги Қарорини ижроси тўғрисидаги 244-сонли буйруғи, 2017 йил 26 майдаги “Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 20 майдаги 304-сонли Қарори ижроси тўғрисида”ги 342-сонли буйруғи.

II. Илгор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

2.1. Инновацион таълим технологиялари ва педагогик компетентлик

Инновацион таълим технологияларининг моҳияти, турлари ва назарий асослари. Инновацион жараёнларнинг кечиб боскичлари.

Олий таълим муассасаларида ўқув жараёнини ташкил этишнинг инновацион шакл, метод ва воситалари.

Шахсга йўналтирилган таълим технологияларининг мазмуни, йўналишлари. Таълим оловчиларнинг билиш фаоллигини ошириш ва мустақил таълимни ташкил этиш асосидаги инновацион таълим технологиялари: амалий ўйинлар, муаммоли ўқитиш, интерфаол таълим, модулли-кредит тизими, case study (кейс стади), маҳорат дарслари, ассисмент методларидан ўқув-тарбия жараёнида фойдаланиш. Ўқув лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва амалиётга татбиқ этиш.

Педагог касбий компетентлигининг тузилиши ва мазмуни. Педагог психологик, методик, информацион, креатив, инновацион компетентлиги мазмун-моҳияти. Педагогик маҳорат асослари ва таркибий қисмлари. Ўқитувчининг коммуникатив компетентлиги, педагогик жараёнда мулоқот услубларини тўғри танлаш ва улардан самарали фойдаланиш. Педагогик деонтология. Аудиторияда шахслараро муносабатларни самарали ташкил этиш ва гуруҳни оптимал бошқариш. Педагогик низоларни самарали ҳал этиш йўллари. Замонавий педагог имиджи ҳамда ўқитувчининг ўз-ўзини касбий ва шахсий такомиллаштириб бориши.

Креативлик-педагогик ижодкорликнинг асоси сифатида. Олий таълим педагог кадрларининг креатив потенциали тушунчаси ва моҳияти. Педагогларда креатив компетентликни шакллантиришнинг зарурий шарт-шароитлари, моделлари. Касбий фаолиятда позитив-фаол мотивация ва педагог кадрларнинг креатив потенциалини баҳолаш мезонлари.

2.2. Филологик таълимда илгор хорижий тажрибалар

Филологик таълимда илгор хорижий тажрибаларни татбиқ этишнинг концептуал асослари. “Синектика”: алтернатив фикрлаш асосида муаммони гуруҳларда ҳал этиш модели. Интеллект-карталар бўлажак филологнинг касбий компетентлигини ривожлантириш воситаси. Нейролингвистик дастурлаштириш. Информацион материаллар устида ишлашга доир хорижий тажрибалар. Контекстли таълимни қўллашга доир илгор хорижий тажрибалар. “Cooperative learning” (ҳамкорликда кичик гуруҳларда ўқитиш)нинг филологик таълимдаги ўрни.

III. Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш

3.1. Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини лойиҳалаш.

Замонавий ахборот- коммуникация технологиялари ва улардан таълим жараёнида фойдаланиш имкониятлари.

Педагогик фаолиятда амалий дастурий воситалардан фойдаланиш. Microsoft Office пакетининг замонавий версиялари таснифи. Microsoft Office пакети дастурларида (MS Word, MS Excel, MS Power Point ва б.) ўқув-методик материалларини яратиш усуллари.

Web 2.0/3.0 технологиялари. Педагогик дастурий воситалар. Муаллифлик дастурлари (Ispring Free, Articulate ва бошқ.) ва улардан фойдаланган ҳолда мультимедиа электрон ўқув ресурсларини яратиш.

Компьютер тармоқлари. Интернет технологиялари характеристикаси. Интернет тармоғининг асосий хизматлари ва унда мулоқот турлари. Интернет ресурсларидан таълимда фойдаланиш. Ziyonet.uz таълим портали. Google асбоб ускуналари ва хизматлари (сервислари)дан фойдаланган ҳолда ўқув жараёнини ва ахборот таълим майдонини лойиҳалаш. Электрон портфолио ва унда ишлаш технологиялари.

Масофавий таълим ва уни ташкил этиш асослари. Moodle масофавий таълимни бошқариш тизимида ўқув ресурсларини яратиш ва жойлаштириш.

Ахборотга таҳдидлар. Ахборотни ҳимоялашнинг замонавий восита ва усуллари. Идентификация ва аутентификация жараёнари.

3.2. Компьютер лингвистикаси асослари

Компьютер лингвистикасининг шаклланиши ва ривожланиши. Компьютер лингвистикасининг шаклланиш тарихи. Компьютер лингвистикасининг асосий йўналишлари. Сунъий интеллект тушунчаси. Информацион қидирув тизими. Компьютер лексикографияси. Автоматик таржима. Таримон дастурлар. Таржима алгоритми. Таржима жараёнида кўчма маънодаги сўзлар, ибораларни ўгириш. Таржимон дастурлар. Автоматик таҳрир дастурлари. Автоматик таҳрир йўналишининг вазифалари. Хорижда татбиқ қилинган таҳрир дастурлари. Автоматик таҳрирге қўйиладиган талаблар.

IV. Амалий хорижий тил

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуллари

Хорижий тилни ўқитиш ва ўрганишдаги ислохотлар. Тил бўйича Европа стандарти ва унинг талқини. Тил алоқа (коммуникация) воситаси сифатида ва тилга оид билим ва кўникмаларни шакллантириш усуллари. Тилни ўрганишда муваффақиятга эришиш шарт-шароитлари: касбий интерактив мулоқот муҳити, мулоқот клубларини ташкил этиш, ўзининг тил кўникмалари даражасини баҳолаш ва бошқ. Хорижий тилни ўрганишда грамматиканинг аҳамияти (грамматика ва лексика-B1-B2 оралиғида). Тил ўрганишда ўқитувчи ва ўрганувчиларни роли. Тил ўрганиш учун зарур ўқув-аудио, методик ва онлайн ресурслар. Тилни ўрганилаётган мамлакат маданиятини билишнинг аҳамияти. Маданиятлараро мулоқот компетенцияси (Ўзбек ва хорижий тилда сўзлашувчи халқлар маданияти, урф-одатлари, анъаналари ҳақида чет тилида гапира олиш).

Мулоқот мавзулари: кундалик ҳаётга оид (шахсий маълумот, оила ҳақида маълумот, бўш вақтни ўтказиш ва хоказо) иктымол ҳаётга доир, таълимга ва касбга йўналтирилган мавзулар.

Мутахассисликка оид матиларни ўқиш, уларни тушува олиш, оғзаки баён эта олиш, ўз фани бўйича ўқув жараёнини ташкил этишда соҳага оид хорижий тилдаги атамалардан фойдаланиш.

V. Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари

5.1. Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарорлар қабул қилиш технологиялари

Тизимли таҳлил назарияси фанлараро назария сифатида. Тизим ва тизимнинг белгилари. Тизимлар классификацияси. Тизим структураси. Тизимли таҳлилнинг мақсади ва вазифалари. Тизимли синтез. Педагогик фаолиятда тизимли таҳлил. Педагогик тизим ва унинг тузулиши. Педагогик

вазиятларнинг тизимли таҳлилини амалга ошириш. Тизимли таҳлилни амалга оширишнинг асосий босқичлари. Тизимли таҳлилни амалга ошириш моделлари. Тизимли таҳлилни амалга ошириш методлари.

Қарор тушунчаси ва унинг асосий вазифалари. Қарор турлари ва уни қабул қилиш усуллари. Қарорларга қўйиладиган асосий талаблар.

Қарор вариантларини тайёрлаш технологияси. Қарор қабул қилиш жараёни ва педагог шахси. Қарорларни қабул қилиш жараёнига таъсир кўрсатувчи асосий омиллар. Педагогик жараёни бошқаришда қарорларнинг ўрни. Қарор натижаларини баҳолашнинг экспертли ва прогностик методлари. Қарорлар самарадорлигини баҳолаш мезонлари. Қабул қилинган қарорлар ижросини таъминлаш механизми. Педагогик фаолиятда қарор қабул қилиш технологияси. Қарорлар ижросининг назорати.

5.2. Филологик тадқиқотларда тизимли таҳлил

Илмий тадқиқотларда тизимли таҳлилни ўрни, моҳияти ва аҳамияти. Илмий тадқиқотларда тизимли таҳлил асослари. Тушунча ва тамойиллар тизими. Тизимли таҳлилнинг тизимли ёндашувдан фарқи жиҳатлари. Аннотланмаганлик шароитида муҳокам қарор қабул қилиш тизимли услуб асоси сифатида. Тадқиқот объектини яхлит тушуниш ва тизимли таҳлилни ташкил этиш. Филологик тадқиқотларда тизимли таҳлил методикаси. Филологик тадқиқотларда тизимлилик. Структура ва тизим. Таҳлил жараёнининг тизимли характери. Филология илмида тизимли таҳлил модели: лингвопозтика→структурал позтика→семиотика; илмий ва назарий масалаларнинг тизимли таҳлил амалиётидаги ечими. Тизимли таҳлилни терминлар асослари ва йўналишлари. Тизимли таҳлилда филологик терминлар идентификацияси. Тизимли таҳлилни шаклланиш ва ривожланиш босқичлари. Аналитик тадқиқотлар асосида тизимли таҳлилни ташкил этиш. Бадний матнга тизимли ёндашув. Таҳлил жараёнининг кетма-кетлиги ва яхлитлиги. Адабиётшуносликка доир тадқиқотларда тизимли таҳлил тамойиллари. Адабиётшунослик тизими ва бадний мати тузилиши. Тизимли таҳлилда услуб ва тизимлилик. Тизимли таҳлилда миқдорийлик ва сифат, уларнинг нисбати ва бирлиги. Матнга индивидуал ёндашувда тизимлилик. Тингловчиларда ижодий ва тизимли ёндашувни шакллантириш.

VI. Махсус фанлар

6.1. Тилшунослик назарияси ва методикаси

Тил рамзий система сифатида. Тил бирликларининг семиотик таҳлили. Семиотика назарияси ва унинг методологияси. Тилшуносликда методология масаласи. Тилшунослик йўналишларида методология кўринишлари. Тилга система сифатида ёндашув ва унинг хусусиятлари. Нутқнинг системавий

хусусиятлари. Муайян наслий асарнинг системавий таҳлили (А.Қаххорнинг "Бемор" ҳикояси). Роман-герман тилларининг Ўзбекистондаги ҳозирги ҳолати. Тил тараққиёти қонуниятлари. Тил тараққиётининг ички қонуниятлари. Тилнинг ривожланиши: серкирралашиши ва кўп вазифаланиши. Тил бирликларида маъно кенгайиши ва торайиши қонуниятлари. Тил бирликларининг полифункционаллашуви. Тил ва тафаккур муносабати. Тилшунослик ва маънавий муносабати.

6.2. Антропоцентрик тилшунослик йўналишлари

Антропоцентрик парадигманинг шаклланиши. Лингвокультурологиянинг шаклланиши. Прецедент бирликларнинг лингвомаданий хусусиятлари. Тилда руҳий ҳолат ифодаси. Матннинг психолингвистик тадқиқ тамойиллари. Метафораларнинг матн қурилишидаги когнитив-семантик аҳамияти. Ассоциатив тажриба методи. Прецедент бирликларнинг лингвомаданий хусусиятлари. Лингвистик прагматиканинг назарий муаммолари. Ассоциатив тажриба методи. Тажриба натижаларини лингвистик таҳлил қилиш. Лингвистик бирликларнинг прагматик томони. ЎзФА ўзбек тили, адабиёти ва фольклори илмий-тадқиқот институтида антропоцентрик тилшунослик йўналишида амалга оширилаётган тадқиқотлар.

6.3. Замонавий ўзбек лексикографияси ва терминологияси

Ўзбек лексикографияси ва терминологиясининг шаклланиш босқичлари: ўзбек тили сўз бойлигида соҳавий терминлар ва уларнинг тил хусусиятлари. VII-XX асрнинг 20-йилларигача бўлган давр ўзбек терминологияси ва лексикографияси: ўзбек лексикографиясининг илк ва ўрта асрлар даври: ўзбек лексикографиясининг тараққиётида давр талаби ва ижтимоий буюртма. Ўзбек терминологияси тизими: терминларнинг структур-грамматик тузилиши. XX аср ўзбек терминологиясининг тараққиёт тамойиллари, методологик асослари: терминологияда юзага келган муаммолар, уларнинг омиллари ва сабаблари; мустақиллик даври ўзбек терминологияси ва лексикографияси. Терминларнинг ясалиши: терминологик дугатлар. Истиклол даврида ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маданий, диний, маънавий ҳаётда солиқ бўлган туб ўзгаришларнинг ўзбек терминологияси ва дугатчилигига таъсири: истиклол даври ўзбек терминологияси ва лексикографиясида ўзига хос хусусиятларнинг акс этиши. Ўзбек терминологиясини такомиллаштириш масалалари: соҳавий терминологияда амалга оширилаётган ислохатлар; бугунги ўзбек лексикографиясида семасиология ютуқларининг акс этиши; изоҳли, этимологик, энциклопедик ва ҳ.к. дугатларнинг янги авлоди: ютуқлар, муаммолар, вазифалар, ечимлар. Ўзбек терминологиясини такомиллаштириш борасида амалга оширилаётган ишлар.

6.4. Нутқ санъати

Нутқ техникаси ва унинг моҳияти. Нутқ техникасининг таркибий қисмлари. Нафас ва овозни мустаҳкамловчи машқлар. Талаффузни такомиллаштирувчи машқлар. Орфоэпия қоидалари. Нутқ техникасини мустаҳкамлашга доир текширув матнлари. Нутқ техникасини такомиллаштирувчи машқлар мажмуи. Нутқ техникаси устида ишлашга доир амалий машғулотларни кузатиш.

6.5. Педагогик квалиметрия

Квалиметрия – объект ва жараёнларнинг сифатини аниқловчи фан сифатида. Квалиметриянинг умумий, махсус ва амалий (предметли) соҳалари ҳақида тушунча. Педагогик квалиметрия – квалиметриянинг амалий (предметли) соҳаси. Педагогик квалиметриянинг ўзига хос хусусиятлари. Педагогик квалиметрия фанининг мақсади ва вазифалари, илмий-тадқиқот методлари, долзарб муаммолари. Таълим-тарбия жараёнида педагогик квалиметрия методларидан фойдаланиш истикболлари ва муаммолари. Профессор-ўқитувчиларнинг замонавий модели ва квалиметрик диагностикаси. Педагогик квалиметриянинг назорат технологиялари. Таълим-тарбия жараёнидан қутилаётган натижаларни башорат қилиш, идентив ўқув мақсадларини шакллантириш ва унга эришиш технологиялари. Педагогик квалиметрия методларидан фойдаланиб олий таълимда ташкил этиладиган ўқитиш шакллари: маъруза, лаборатория, амалий ва семинар машғулотларининг таълим самарадорлигини аниқлаш методикаси. Талабалар ўзлаштирган билим, кўникма, малака ва лаёқатини аниқлашда тест топшириқларидан фойдаланиш. Тест топшириқларнинг таркиби, мазмуни ва самарадорлигига қўйиладиган талаблар, репродуктив, продуктив, қисман-изланишли ва ижодий тест топшириқларини тузиш методикаси. Таълим-тарбия жараёнидан қутилган натижаларга эришилганлик даражасини аниқлашда репродуктив, продуктив, қисман-изланишли ва ижодий ўқув топшириқларидан фойдаланиш. Педагогик квалиметриянинг инновацион йўналиши бўлган таълим-тарбия жараёнида адаптив тест топшириқлари ва *Mu test* дастуридан фойдаланиш методикаси.

VII. Педагогик амалиёт

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсларида педагогик амалиёт очик маърузалар ва амалий машғулотлар ўтказиш, ўтилган дарсларнинг муҳокама қилиниши ва танқидий таҳлил этилишига асосланган ҳолда амалга оширилади.

Педагогик амалиёт қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишлари ва мутахассисликларининг ўзига хослигидан келиб чиққан ҳолда олий таълим муассасаларининг тегишли профиль кафедраларида ташкил этилади.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Амалий машғулотларда тингловчилар ўқув модуллари доирасидаги ижодий топшириқлар, кейслар, ўқув лойиҳалари, технологик жараёнлар билан боғлиқ вазиятли масалалар асосида амалий ишларни бажарадилар.

Амалий машғулотлар замонавий таълим услублари ва инновацион технологияларга асосланган ҳолда ўтказилади. Бундан ташқари, мустақил ҳолда ўқув ва илмий адабиётлардан, электрон ресурслардан, таркатма материаллардан фойдаланиш тавсия этилади.

Мустақил таълимни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Мустақил таълим тегишли ўқув модули бўйича ишлаб чиқилган топшириқлар асосида ташкил этилади ва унинг натижасида тингловчилар битирув ишини тайёрлайди.

Битирув иши талаблари доирасида ҳар бир тингловчи ўзи дарс бераётган фани бўйича электрон ўқув модулларининг тақдимотини тайёрлайди.

Электрон ўқув модулларининг тақдимоти қуйидаги таркибий қисмлардан иборат бўлади:

кейслар банки;

мавзулар бўйича тақдимотлар;

бошқа материаллар (фанни ўзлаштиришга ёрдам берувчи қўшимча материаллар: электрон таълим ресурслари, маъруза матни, глоссарий, тест, кроссворд ва бошқ.).

Электрон ўқув модулларини тайёрлашда қуйидагиларга алоҳида эътибор бериледи:

- тавсия қилинган адабиётларни ўрганиш ва таҳлил этиш;

- соҳа таракқиётининг устивор йўналишлари ва вазифаларини ёритиш;

- мутахассислик фанларидаги инновациялар, илгор хорижий тажрибалар ҳамда қайта тайёрлаш ва малака ошириш таълими учун тавсия этилган хорижий адабиётлардан фойдаланиш.

Шунингдек, мустақил таълим жараёнида тингловчи касбий фаолияти натижаларини ва талабалар учун яратилган ўқув-методик ресурсларини "Электрон портфолио" тизимига кириштириб бориши лозим.

Дастурнинг ахборот-методик таъминоти

Модулларни ўқитиш жараёнида ишлаб чиқилган ўқув-методик материаллар, тегишли соҳа бўйича илмий журналлар, Интернет ресурслари,

мультимедиа маҳсулотлари ва бошқа электрон ва коғоз вариантдаги манбаалардан фойдаланилади.

Адабиётлар

I. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарлари:

1. Каримов И.А. Озод ва обод Ватан эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз, 8-жилд. –Т.: “Ўзбекистон”, 2000.
2. Каримов И.А. Ватан равнақи учун ҳар биримиз маъсулмиз, 9-жилд. –Т.: “Ўзбекистон”, 2001.
3. Каримов И.А. Юксак маънавият – енгилмас куч. –Т.: “Маънавият”, 2008.
4. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. –Т.: “Ўзбекистон”, 2011.
5. Каримов И.А. Адабиётга эътибор – маънавиятга, келажакка эътибор. –Т.: “Ўзбекистон”, 2009.
6. Мирзиёев Ш.М. “Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурашимиз” мавзусидаги Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимига киришиш тантанали маросимига бағишланган Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисидаги нутқи. – Т.: “Ўзбекистон”, 2016.
7. Мирзиёев Ш.М. “Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва халқ фаровонлиги гарови” мавзусидаги Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганнинг 24 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси. – Т.: “Ўзбекистон”, 2017.
8. Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қондаси бўлиши керак. –Т.: “Ўзбекистон”, – 2017.
9. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурашимиз. – Т.: “Ўзбекистон”, 2017.

I. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. –Т.: “Ўзбекистон”, 2014.
2. Ўзбекистон Республикасининг 1989 йил 21 октябрдаги Давлат тили ҳақида”ги Қонуни.
3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16-февралдаги “Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларни малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги 25-сонли Қарори.
4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва

юкори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги” ПҚ-1533-сон Қарори.

5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 24 июлдаги “Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш ва аттестациядан ўтказиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги ПФ-4456-сон Фармони.

6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли Қарори (ЎЗР ВМнинг 2015 йил 21 сентябрдаги 273-сонли, 2016 йил 28 июлдаги 244-сонли қарорлари билан ўзгартиришлар ва қўшимча киритилган).

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-4732-сон Фармони.

8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 20 августдаги “Олий таълим муассасалари раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини оширишни ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 242-сонли Қарори.

9. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантиришга бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сон Фармони.

10. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги «Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ 2909-сон Қарори.

11. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 13 майдаги “Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетини ташкил этиш тўғрисида”ги ПФ-4797-сонли Фармони.

12. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил 13 майдаги “Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги 152-сон қарори.

III. Махсус адабиётлар

1. Diane Belcher, Ann M. Johns, Brian Paltridge. New directions in English for specific purposes research. The University of Michigan Press. 2011.

2. Ишмухамедов Р.Ж., Юлдашев М. Таълим ва тарбияда инновацион педагогик технологиялар.– Т.: “Нихол” нашриёти, 2013, 2016.

3. Karimova V.A., Zaynutdinova M.B., Nazirova E.Sh., Sadikova Sh.Sh. Tizimli tahlil asoslari.– Т.: “O‘zbekiston faylasuflar milliy jamiyati nashriyoti”, 2014.

4. Michael Swan, Catherine Walter. The Good Grammar Book. Oxford, 2001.

5. Норенков И.П., Зимин А.М. Информационные технологии в образовании: Учебное пособие.–М.: Изд. МГТУ им. Н.Баумана, 2002.
6. Подласый И. Педагогика. Новый курс: учебник для студ. педаг. вузов. – в 2-х кн. – М.: ВЛАДОС, 1999.
7. Креативная педагогика. Методология, теория, практика. / под. ред. д.т.н., проф.В.В.Попова, акад.РАО Ю.Г.Круглова.-3-е изд.–М.: “БИНОМ. Лаборатория знаний”, 2012.
8. Peter Master. English Grammar and Technical Writing. Regional Printing Center. 2004.
9. Сергеев И.С. Основы педагогической деятельности: Учебное пособие.– СПб.: Питер. Серия “Учебное пособие”, 2004.
10. Сурмин Ю.П.Теория систем и системный анализ: Учебное пособие.– Киев:”МАУП”, 2003.
11. G'ulomov S.S., Begalov B.A. Informatika va axborot texnologiyalari.– T.; Fan, 2010.
12. Азизходжаева Н.Н. Педагогик технологиялар ва педагогик махорат. – Т.: “Молия”, 2003.
13. Арипов М. Интернет ва электрон почта асослари. – Т., 2000.
14. DUET-Development of Uzbekistan English Teachers – 2-том. CD ва DVD материаллари, Тошкент, 2008.
15. Michael McCarthy “English Vocabulary in use”. Cambridge University Press, 1999, Presented by British Council.
16. Исмаилов А.А, Жалалов Ж.Ж, Саттаров Т.К, Ибрагимходжаев И.И. Инглиз тили амалий курсидан ўқув-услубий мажмуа. Basic User/ Breakthrough Level A1/-Т.: 2011.
17. Махмудов И.И. Бошқарув психологияси. – Т.: 2006.
18. Махмудов И.И. Бошқарув профессионализми: психологик таҳлил. – Т.: “Академия”, 2011.
19. Тилшунослик назарияси ва методологияси. (Тузувчи: Х.Далабоев). –Т.: 2004.
20. Нурмонов А. Структур тилшунослик: илдизлари ва йўналишлари. – Андижон, 2006.
21. Нурмонов А., Рахимов А. Лингвосинергетикага кириш. –Т.: “Академнашр”, 2013.
22. Нурмонов А. Танланган асарлар. III жилдлик. I жилд. –Т.: “Академнашр”. 2012.
23. Нурмонов А. Танланган асарлар. III жилдлик. III жилд. –Т.: “Академнашр”. 2012.
24. Нурмонов А., Йўлдошев Б. Тилшунослик ва табиий фанлар. –Т.:2001.
25. Пўлатов А.К., Мухамедова С. Компьютер лингвистикаси (ўқув кўланма). –Т.: 2008.
26. Пўлатов А. Компьютер лингвистикаси. –Т.: “Академнашр”, 2011.
27. Rahimov A. Kompyuter lingvistikasi. – Т.: “Akademnashr”, 2011.

28. Раҳматуллаев Ш. Систем тилшунослик асослари. Тил курилишини тизим сифатида ўрганиш масаллари. – Т.: “Университет”, 2007.
29. Ҳақимов М., Зокиров М. ва б. Тил назарияси ва амалиёти. – Фарғона, 2016. –Б. 204.
30. Ўзбек тилининг изоҳли лугати. 5 томлик. I ж. -Т.: “Ўзбекистон миллий энциклопедияси” давлат илмий нашриёти, 2006. 680-б.; II т. 2006. -672 б.; III ж. 2006. -688 б.; IV ж. 2008-й. -608 б.; V ж. 2008. -592 б.
31. Бектемиров Х., Бегматов Э. Мустақиллик даври атамалари. –Т.: 2002.
32. Дадабоев Ҳ. Тарихий харбий терминлар лугати. –Т., 2007.
33. Ҳожиев А. Тилшунослик терминларининг изогли лугати. Ўзбекистон Миллий энциклопедияси. – Т., 2002.-164 б.
34. Бектемиров Х., Бегматов Э. Мустақиллик даври атамалари. – Т., 2002.

IV. Электрон таълим ресурслари

1. www.ziyonet.uz
2. www.edu.uz
3. Infocom.uz электрон журнали: www.infocom.uz
4. www.tdpu.uz
5. www.pedagog.uz
6. www.nuuz.uz
7. www.bimm.uz
8. www.literature.uz
9. www.kutubxona.uz

